

Forum Artis ry

Asia: HE 245/2020 vp

Asiantuntijalausunto koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi tartuntatautilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta (HE 245/2020 vp).

Valtakunnallisten taiteilijajärjestöjen yhteistyöjärjestö Forum Artis ry kiittää mahdollisuudesta tulla asiassa kuulluksi.

Ohessa lausuntomme. Se ottaa huomioon vallitsevan pandemiatilanteen määrittelemättömän keston ja varautumisen mahdollisiin uusiin pandemioihin.

On tärkeää varmistaa yhteiskunnan mahdollisimman laaja toiminta myös pandemian aikana. Kaikkien rajoitustoimien tulee perustua tosiasialliseen tietoon siitä, mikä on tarpeen ja tehokasta epidemian hillitsemisessä ja rajoittamisessa. On ymmärrettävä, että monet sulkutoimenpiteet vain varmuuden vuoksi, ilman todistettua hyötyä, ovat turhia ja rapauttavat uskoa hyvään hallintoon. On myös tärkeää tarkastella lähemmin eri kulttuuritilaisuuksien erityispiirteitä ja luoda selkeä ohjeistus, jota noudattamalla alan jatkuvuus taataan.

Tällä hetkelläkin kulttuurialat ovat monissa maissa toiminnassa, koska ne noudattavat tiukkoja sääntöjä. Saman tulee olla mahdollista myös Suomessa. Ala osoitti kesällä kykynsä poikkeukselliseen joustavuuteen ja turvallisten tapahtumien järjestämiseen, joten yleisten ja summittaisten rajoitusten ylläpitäminen on kohtuutonta.

On ehdottoman tärkeää huomata, että sulkemalla kulttuurilaitokset estetään hyvin suurelta joukolta elinkeinon harjoittaminen. Tilanne ei ole tasa-arvoinen moniin muihin aloihin verrattuna (esimerkiksi ravintola-ala). Kulttuuriala työllistää suoraan ja välillisesti erittäin suuren joukon ihmisiä, joiden elanto on ollut ja on edelleen sulkujen takia niukkaa tai olematonta. Ylimalkainen, lähes kaiken toiminnan kattava estäminen johtaa myös ammattitaidon ja tekemisen tason laskuun, jonka paikkaaminen voi kestää kauan. Tanssija tarvitsee fyysiset harjoituksensa, näyttelijä lavatyöskentelyn ja työryhmän, ja musiikkiyhtyeet yhdessä soittamisen ja yleisön, jotta taiteellinen toiminta voisi jatkua ja kehittyä.

Kulttuurin suuri merkitys yhteiskunnalle on nostettava painokkaammin esiin. Epätavallinen aika koettelee valtavasti ihmisen henkisiä ja fyysisiä voimavaroja. Juuri nyt taiteen tehtävä elämän sisällön tuottajana, rohkeuden tuojana ja mielenterveyttä vahvistavana tekijänä on entistä tärkeämmässä roolissa. Suomalaisten kulttuurinnäkö on muuttunut yhä suuremmaksi pandemian pitkittyessä: kuten sota-ajat ovat todistaneet, ihmiset jaksavat kestää kriisin paremmin, jos he voivat ammentaa voimaa ja uskoa kulttuurielämyksistä.